

MAGYAR LAP

+ 3 lei

Taxa postală plătită și aprobată de Dir. Gen. P.

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
MUNGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 120 (1562) szám * Péntek, 1937 július 2

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

A francia szenátus megszavazta a Chautemps-kormány részére a pénzügyi felhatalmazást

A miniszterelnök biztosította a szenátust, hogy kormánya megvédi a parlament jogait

A pénzügyminiszter kifejtette, hogy a frank árfolyamát nem lehet fenntartani

Párizsból jelentik: A szenátus pénzügyi bizottsága szerdán délelőtt vette tárgyalás alá a Chautemps-kormány felhatalmazási törvényjavaslatát. A bizottság előtt Bonnet pénzügyminiszter feltárta Franciaország súlyos pénzügyi helyzetét és ismertetette a kormány szándékait. Felszólalt Chautemps miniszterelnök is és politikai kérdésekben megnyugtató kijelentéseket tett. Hangozta, hogy kormánya tiszteletben fogja tartani a szenátus jogait és meg fogja védeni a népképviselői törvényhozáson alapuló alkotmányt. Chautemps a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Nem leszek sem Keresztki, sem Brüning!

Ezután szavazásra került a sor. Huszan a felhatalmazás mellett, hárman ellene szavaztak. Tizenkét bizottsági tag tartózkodott a szavazástól. Ezzel tulajdonképpen a felhatalmazás sorsa már el is dőlt, mert előrelátható volt, hogy a szenátus többsége követni fogja a pénzügyi bizottság példáját.

A szenátus plenáris ülése délután 4 óra körül kezdődött és azzal az eredménnyel ért véget, hogy 167 szavazattal 82 ellenében hozzájárult a kormány által kért általános pénzügyi felhatalmazáshoz.

Ujabb kormányválság fenyegetett

A szavazást izgalmas jelenetek előzték meg, amelyek majdnem kormányválságot idéztek elő. Gardey, a szenátus elnöke hangozta, hogy a szenátus többsége nem azért tagadta meg a Blum-kormánytól a felhatalmazást, hogy elősegítse az üzérkedést, hanem azért, mert nézete szerint a Blum-kormány nem a pénzügyi talpraállítás, mint inkább az államosítás politikáját akarta folytatni. A tömegek vásárló erejére vonatkozó elmélet kora lejárt. A szenátus pénzügyi bizottsága annakidején igyekezett jó tanácsokat adni a Blum-kormányának és mértékletes és óvatos pénzügyi politikára intette, de a Blum-kormány nem fogadta meg a tanácsot és így következett be a mai válságos helyzet.

Az elnök beszéde után a szenátorok nagy többsége közfelkiáltással elhatározta, hogy Gardey beszédét okulásul az egész országban falragaszokon tessék közzé.

Az elhatározás nagy izgalmat keltett a Chautemps-kormány szocialista miniszterei között.

A pénzügyminiszter izgatottan beszél

Ezután Bonnet pénzügyminiszter hosszabb beszédben festette le a pénzügyi helyzetet. Mind izgatottabb hangon utalt arra, hogy Franciaország 20 év óta nem folyamodott olyan súlyos pénzügyi intézkedésekhez, mint amilyeneket a kormány most szándékozik megvalósítani. A miniszter beszédéből élesen kiváltak az ilyen mondatok:

— Csak huszmillió frank van a kincstár

pénzszekrényében. A frank eddigi árfolyamát nem lehet fenntartani. Pénzünkkel együtt a béke és a szabadság ügyét is védelmezzük.

A szenátus ezután megszavazta a Chautemps-kormány részére a rendkívüli pénzügyi felhatalmazást, melynek szövege annyiban tér el a Blum-kormány által kért felhatalmazástól, hogy részletesebben megjelöli a pénzügyi teendőket.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Három vallomás

(S. L.) — A newyorki *Forward* c. szocialista napilap három beszélgetést közöl, melyeket tudósítója a szovjetek birodalmában élő oroszokkal folytatott. Ezeket a beszélgetéseket a német szocialista menekültek prágai lapja, a *Neuer Vorwärts* teljes terjedelmükben közli. Ha összevetjük e beszélgetéseknek tartalmát azoknak a lapoknak irányzatával, melyekben napvilágot láttuk, már ez is nem mindennapi élmény a számunkra. Még messzebb jutunk azonban, ha ezekből a beszélgetésekből elvi tanulságokat próbálunk levonni.

A három férfi, akiket az amerikai lap megszólaltat, természetesen névtelenül szerepel. Annál világosabb azonban a neve mindannak, amiket mondanak.

Az első a három közül fiatal mérnök, ki pártönkivüli bolsevistának nevezi magát. Az új orosz vezetőréteg elvtelen amerikanizmusának képviselője. Sztalinnek azért tapsol, mert az új nacionalizmus uttörőjét látja benne, akkor is, ha azt nem akarná. A fiatal mérnök következő szavakkal jellemzi a pártönkivüli bolsevisták felfogását.

— A Trotskij elleni harc a kommunizmus elleni harcot jelenti. Az új fordulat megtisztítja az országot a fölöslegessé vált ösdi ideáktól és azoktól az emberektől, kik ezeken csüggenek. Az öreg kommunisták már régen megölhetnék volna Sztalint, azonban nagyon jól tudják, hogy mi, a pártönkivüli bolsevisták Sztalin halálának napján „a kommunista elvtársak” ellen olyan pogromot rendezünk, mely az ő fejüket fogja szétloccsantani. Az új orosz nacionalizmus természetesen érintetlenül fogja hagyni a nagy üzemeknek nemzeti tulajdonát. A jövő fogja megmutatni, mit kell nemzeti gazdálkodásunkon változtatni, egy azonban bizonyos: a nagy köztulajdon érintetlenül fog megmaradni. Az új élet gazdasági alapjait meg kell őrizni, ugyanakkor azonban el kell tüntetni a kommunizmust, a párt gondolatát, az osztályharc eszméjét. Meg kell semmisíteni mindazokat az elméleteket, melyek osztályharcra és a párturalomra biztatnak. Tüzevással kell mindezeket az emberek agyából kikegteni. Mindennek a helyébe a nemzet gondolatát kell állítani. A nemzet érdekét anélkül, hogy azt osztályokra bontanók. Az egész ország tudatosan, vagy tudat alatt ebbe az irányba törekszik és ha ez így van, a régi kommunizmusnak nincs többé helye az oroszok között.

A második, aki megszólal, öreg kommunistának nevezi magát. A háború és forradalom előtt már a párthoz tartozott. A következőképpen nyilatkozik:

— Amióta a pártion belül megsemmisültek a demokrácia alapelvei, fokról-fokra süllyedtünk, míg most a szakadék szélére jutottunk. Ránk, öreg bolsevistákra most minden sarokból ellenséges szemek vigyáznak. Minél öregebb valaki és minél több forradalmi szolgálatot tett, annál gyanusabbá lesz. Sztalin előbb megsemmisítette a pártion központját, melyet mocsárnak nevezett, ahonnan tehetetlen hivatalnokok és talpnyaló stréberek másznak elő. Legyilkolta a pártion jobb szárnyát azzal az egyszerű érveléssel, hogy az jobboldali volt. Végül pedig lemészárolta a balszárnyat azzal az ürüggyel, hogy azok trotszkijisták és német fasisztákkal állnak összeköttetésben. A eredmény tehát az, hogy az egész pártot ki

irtotta. Erre egyetlen magyarázat van: Sztalin súlyos szellemi betegség áldozata. Ha holnap azt fogom hallani, hogy Sztalin engedélyt adott vallásos körmenetek felvonulására Moszkva utcáin, el fogom hinni. Éppen úgy el fogom hinni azonban azt is, hogy az engedély kiadása után elrendeli, hogy a körmenetek népét gépfegyverrel kaszabolják le. Oroszországban ma minden lehetséges.

A harmadik tanu oldalt álló megfigyelőként szerepel a sorban. Véleménye szerint a mai orosz népet a legjobban az jellemzi, hogy a társadalmi erőknél a legkisebb szervezetsége sincsen. „Halottak a szakszervezetek, melyek csupán a járulékokat szedik be a munkásoktól. Halott a kommunista párt, melyet a legutóbbi perek minden tekintélyétől megfosztottak. Halottak a szövetkezetek, melyek pusztán állami elosztó helyek, minden társadalmi erő nélkül. Halott a GPU, melynek belső rothadása mind jobban nyilvánosságra került. Halottak a szovjetek, ezek a helyi kormányzati szervek, melyek tekintélye együtt sülyed a pártnak tekintélyével. Az egyetlen élő szervezet ma már csak a vörös hadsereg...”

Ezek a nyilatkozatok azonban mintegy két hónappal ezelőtt hangzottak el: a nyolc tábornoknak és számtalan vezetőtisztnek kivégzése előtt. E vallomást tehát nyugodtan kiegészíthetjük azzal, hogy ma már a vörös hadsereg sem lehet az a mindenekfelett álló tekintély és szeszertartó erő, aminek néhány hónappal ezelőtt még látszott.

A három vallomás, mely tragikus pillanatban az igazság türelmetlen hangsúlyával hangzik el, ugyanazt mondja. Az egyik közvetlenül, a másik közvetve lyukad ki arra az igazságra, hogy az európai művelődés mai fokán a nemzet az a természetes társadalmi életforma, mely az emberek között hullámzó ellentéteket, harcokat és nyugtalanságokat a legjobban kiegyenlítő és az embereket az ellentéteken túl a legjobban összetartja. A nemzeteket pedig az egyetlen keresztyénység csodálatos gondolata.

Mindezeket abban a kicsi laboratóriumban, abban a törekény lombikban, amit a mi itteni kicsiny magyar életünk jelent, már régen behizonyítottuk magunknak, ugyancsak kísérleti úton. Amikor a történelmi események leoldanak minden hatalmi pántot a népek testéről, a nemzeti gondolat s a nemzeti együttérzés marad az egyetlen természetes, Istentől teremtett kötelék, mely lehetővé teszi, hogy népek a legmostohább körülmények között is magasabbrendű közös életet élhessenek és művelődésüket együttes erővel előbbre vihessék. Míg megfordítva, a nemzetek felhasogatása osztályokra és különböző rétegekre, egyet jelent minden közös munkának végével. Bekövetkezik az, ami ma Oroszországot annyira jellemzi: a társadalmi együttélésnek és együttműködésnek formái halott és hideg intézményekké válnak, melyek legfeljebb gépies feladatokat tudnak eleget tenni, az embereket azonban magasabb teherbíró és munkaképes társadalmi szervekké nem tudják összefogni.

Belecsapott a villám a motorosvonatba

Timisoara. Saját tud. Kedden este hatalmas erejű vihar tombolt a Banat egyes részein s a vetésben is kárt okozott. Az ézengésekkel, villámlásokkal telített viharban az este 9.35 órakor Aradról Timisoarára indult motorosvonatot vagy két kilométernyire Mertisoara előtt, villámcsapás érte. A villám beütött az önműködő fékbe, amelyet letépett. Ugyanakkor beleszaladt a villám egy, a vonal mellett lévő kettős távirópóznába. Az egyik pózna rázuhant a motorosra, a másik néhány pillanattal később szétzúzta a motorvezető fülkáját. A motorvezető sérüléseket szenvedett az arcán, a fején, kezén és nagy erővel hátrazuhan, úgyhogy a mögötte lévő vastag üvegablakot bezúzta. Szerencsére az utasoknak nem történt bajuk, a motorvezető sérülései sem életveszélyesek. A motoros azonban nem foly-

tathatta útját és másfél órán át vesztegelt a nyílt pályán, amikor megérkezett a Timisoara felőli motoros, amely bevontatta a mertisoarai állomásra. Ott újra vagy másfél órát kellett várnia, amíg Timisoaráról segélygépet küldtek. Ez azonban csak a motoros pótkocsiját hozhatta be Timisoarára. A motoroskocsi ugyanis annyira megsérült, hogy ott kellett hagyni az állomáson. Az utasok három óras késéssel érkeztek meg végre Timisoarára.

Olvassátok és terjesszétek a Magyar Lapok-at!

Gyermektragédia

Írta: Gergely István

Ettől a pillanattól félt, reszketett. Hogy megint az iskolába kell mennie. A rettenetes fiúk közé. Vészegény, hosszúkás arcából riadtan meredt különéletek élők nagy-nagy szemével édesanyjára. — Oda kísérlek. Lacika — biztatta a szomorú asszony és a fiú nyakába akasztotta a kis szalmakosarat a sonkászemlyével.

Eleinte titkolóztak a gyerek előtt. Járvány miatt nincs iskola, mondták. Apus pedig elutazott. Csak harmadnap, amikor nevelője sétálni vitte, esett tekintete a sarki könyvbódé kifüggesztett újságjaira. És ott nagybetűs címetek olvasott. Ilyeneket: **EZER KISEMBERT KOLDUSBÓTRA JUTTATOTT. — TITKARNŐJÉVEL ELFOGTÁK A HATÁRON. — AUTÓJÁT LEFOGLALTÁK.** És alatta apus arcképe egy nevető fiatal nővel. Mintha bévülről kifelé valami ütés érte volna! Még halványabban haladt tovább, csak a keze mint a haldoklóé, elérnyedt, megnyúlt nevelőjének vastag keztyűs jobbujában.

Anyjának se szólt. A katasztrófát, már amennyire gyerekésszel megérthette, egyedül élte át a maga szívecskéjében. Sárga arca keskeny lett, alakja megnyúltabb lett ezekben a napokban. Környezetének segített hazudni, nem kíváncsiskodott, amikor a kisírt szemű anyuka az ügyvéddel tárgyalt. Csak mintha a lelke ki-

szállt volna a testéből! De nem sírt. Nem is tudott sírni.

De most félt, mert az egész IV. elemi elensége volt: különösen a Kramer fiú. Autós majomnak csúfolták, mert ő volt az egyetlen tanuló, akit autón hoztak az iskolába.

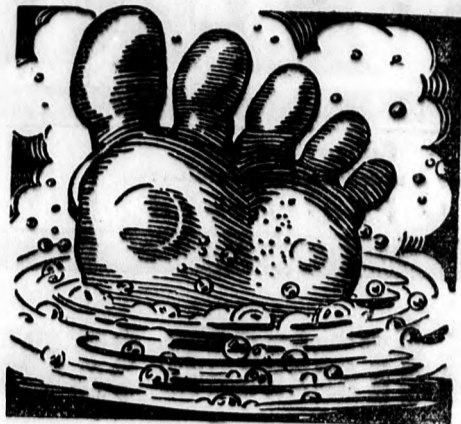
— Nyugodt lehet, nagyságos asszonyom — vigasztalta a feldúlt, aggódó anyát az igazgatótanító — nem lesz baj, nem lehet semmi baja. — Aztán kezénél fogva vezette a remegő fiúcskát a tanterembe. — Lacikám, ülj a Kramer helyére az első padba — kiváltságos gyöngédséget jelentett a keresztnév! — te pedig, Kramer, foglald el az ő helyét.

Laci megadón, de a biztonság érzetével ült könyveit, irkákát előtt. Ott az igazgató úr a katedrán, aki védi, de háta mögött csupa ellenség. Miért haraguszna rá? Miért gyűlölik? Miért csúfolják? Ezentúl az apjával is fogják csúfolni, a tolvajjal, a szökött sikkasztóval... És hogy fogják csúfolni, amiért már nincsen meg az autó... Valami fojtogatta a torkát. Jó volna sírni, de nem tud. Könnyei befelé folynak.

Most megrémült. Szünetet jelez a harang. Együtt maradt az üldözőkkel, — mi fog ott történni velem. Az igazgató feláll és jelentősen kihirdeti:

— Gyerekek! Aki szünet alatt rendetlenkedik, különösen aki valamelyik osztálytársát bántja, értitek? ismétlem: azt, aki mást bánt, rögtön kicsapom az iskolából. Kiröpítem mint

ÉRZÉKENY LÁBAK TYUKSZEMEK amelyek ELTŰNNEK

ebben a tejszerű fürdőben azonnali megkönnyebbülést érez Az OXIGÉN: a nagy gyógyító

Az eljárás nagyon egyszerű: oldjon fel egy máreknyi Saltrates Rodell-t melegvizben — figyelje meg jól a számtalan apró oxigénbuborék felszabadulását. Amin beáztatja lábait ebbe a felfrissítő tejszerű fürdőbe, a legsúlyosabb láb- és bokafájdalmak is azonnal megszűnnek. A gyulladáskor, kivörösödéseknél, a lábujjak közötti viszketőség mintegy varázsszóra elmúlnak, a kihaladt bőrfelületek, a bőrkeményedések begyógyulnak. Az oxigénnel telített gyógyfürdő behatol a szövetek legmélyébe még a legmálcább tyukszemek gyökereit is feláztatja úgy, hogy az ujjával, kizsedheti azokat. A dagadtok eltűnnek, cipőjét könnyedén húzhatja fel, nem fogja szorítani és a járás — amely eddig kín volt az Ön számára — ezután élvezet lesz, oly könnyedén fog járni, mintha lábai szárnyat kaptak volna. A Saltrates Rodell-t orvosok rendelik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Tüzérségi harc kezdődött az Amur-folyó szigetei körül

A japán és mandzsu hadsereg el akarja űzni a megszálló oroszokat.

Tokióból jelentik: A távolkeleti szovjet hadsereg által elfoglalt két Amur sziget környékén súlyos összütközésre került sor a szovjet és japán katonák között. A két megszállt szigetet szovjet ágyunaszádok védik. Ezeket az ágyunaszádokat a japán és a mandzsu hadsereg tüzérsége tűz alá vette. Több hajót elsüllyesztett, többet megrongált. Elsőnek az egyik szovjet ágyunaszád tüzelt és a japán ágyuk csak ezután kezdték a tüzelést.

egy csomagot...

És távozott. Az üldözött vad egyedül maradt a kegyetlen embervadászokkal. Laci nem hagyta el helyét. Gépiesen elővette sonkászemlyéjét a szalmakosárkából, a szája elé tartotta, de nem harapott bele. Félt és hátrafelé figyelt. Érezte, hogy háta mögött tanácskoznak a fiúk, aztán nehéz léptek közeledtek. Laci szívecskéje a bordáit verte. Előtte állt a Kramer fiú.

— Izlik? — kérdezte gyöngéden, a sonkászemlye felé bökte állával. Laci mintegy kegyelemért könyörgöve: — Neked adom, Kramer... És kifeszült karra kínálta oda a jófalatot. Akkor már a többi gyerek is körülvette. Az egyik a vállára tette kezét, a másik simogatta, valamennyien meleg, szerető tekintettel becézték. Kramer pedig vasgyúró módjára szétterpesztette lábait: — Velem lesz dolga, aki bántana, Laci, te...

Künn pedig az igazgató úr minden eshetőségre elkészülve, föl-alá sétált az ajtó előtt. Leste, mi történik odabenn. Egyszerre csak valami szívbemarkoló sírás-zokogást hallott. Beront a tanterembe. Ott találja Lacit könnyek záporában fulladozva...

— Mi történt, Laci — beszélj már, szólj. Ki bántott? Mi történt?!

Majd nagynehezen megjuhászodva kidadogta, kihágotta a fiú:

— Olyan jók hozzám a gyerekek... de olyan jók!

Ismét megnyílt a párizsi tőzsde

Az államtanács az új pénzügyi felhatalmazás alapján hatályon kívül helyezte a pénz aranytartalmáról szóló törvényt

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Párizsból jelentik: A szerda esti minisztertanács után a pénzügyminiszter közölte, hogy a tőzsde további zárvatartására nincs szükség, mert a legfontosabb valuta-politikai intézkedések ügyében már megtörtént a döntés. A francia tőzsde csütörtök délelőtt ismét megnyílt. A további teendőkről csütörtökön újabb minisztertanács dönt.

A kormány tagjai szerdán este államtanácsot tartottak, mikor is Bonnet pénzügyminiszter Lebrun köztársasági elnök elé terjesztette aláírás végett azt a rendeletet, mely hatályon kívül helyezi az 1936 október elseji törvény rendelkezését a frank aranytartalmáról. A hatályon kívül helyezett törvény szerint 49–43 milligramm között mozoghat a frank aranytartalma. Ennek a rendelkezésnek a helyébe most a következő intézkedés lép:

A francia pénzegységnek új aranytartalmát később kiadandó államtanácsi rendelet állapítja meg. Hasonlóképpen államtanácsi rendelet állapítja meg a Francia Bank által kibocsátott bankjegyek aranyra való beválásának feltételeit. Az aranytartalom meghatározásáig a pénzügyi alap feladata lesz, hogy szabályozza a frank és a külföldi fizető eszközök viszonyát.

A második cikkely jóváhagyja a pénzügyminiszter és a Francia Bank kormányzója között létrejött szerződést, melynek alapján a bank 15 milliárd frank előleget ad az államnak.

A harmadik cikkely hatályon kívül helyezi a június 28-án a kereskedelmi hitelpapírok beváltására és más, aranyban vagy külföldi címletekben vállalt kereskedelmi kötelezettségek teljesítésére engedett halasztást.

Párizsból jelentik: A francia fővárosban remélik, hogy Amerika és Anglia kitart Franciaország mellett és hozzájárul a háromhatalmi pénzügyi egyezmény módosításához. Ez az egyezmény ugyanis a három állam között azon az alapon jött létre, hogy a pénz aranyértékét egyik állam se változtatja.

A Havas jelentése szerint angol pénzügyi körök továbbra is kívánatosnak tartják a háromhatalmi pénzügyi egyezmény fenntartását.

A Paris Soir washingtoni értesülése sze-

rint egy illetékes amerikai személyiség kijelentette, hogy Amerika a válság ellenére továbbra is teljes mértékben együttműködik Franciaországgal.

KÉNYSZERŰ BELETÖRÖDÉS — A „TEMPS” A FORRADALMI PARTOK KIREKESZTÉSÉT KIVÁNJA A KORMÁNYBÓL

Párizsból jelentik: A francia közvélemény kényszerű beletörődéssel fogadta a Franciaország pénzügyi politikájában beálló nagymértékű változást. Az *Intransigeant* megállapítja,

A frank válságba jutása megindította a drágasági hullámot. Ellentétek a francia kormányban

Párizsból jelentik: A francia frank válsága a külföldi tőzsdéken is erősen érezteti hatását. Newyorkban a deviza-piacon nyolc százalékkal csökkent a frank értéke. Számos külföldi tőzsdén egyáltalában nem jegyezték a frankot. Franciaországban a frank árszintjének visszaesése újabb drágasági hullámra vezet. Az ár-emelésben a vasút jár elől. A legtöbb vasuti igazgatóság már szerdán este kiadta a rendelkezést, hogy valamennyi vasútvonalon öt centimmal felemelik a személyszállítás kilométerenkénti díjszabását. Ez húszszázalékos drágítást jelent. A legközelebbi napokban a teheráru-szállítás díjszabását is felemelik. A vízművek a víz köbméterét másfél frankról két frankra emelték fel.

Párizsból jelentik: Az *Echo de Paris* jelentése szerint a kormány kebelében ellentétek merültek fel a kincstári díjak, a vasuti és posta díjszabás emelése és az adóterhek fokozása miatt. Egyes miniszterek lemondásra gondolnak. A szocialista miniszterek állítólag nem akarják politikai kísérletük esődjét. A valóság azonban az, hogy a szocialista párt szívesen menne át ellenzékbe, mert meg akarja torpedózni Bonnet pénzügyminiszter terveit és nem akar csatlakozni a fogyasztást sújtó adóemelésekhez. Ennek tudható be, hogy szerdán este nem döntöttek a kincstári díjszabás és az adóemelés ügyében. *Chautemps* miniszterelnök bízik abban, hogy sikerülni fog az ellentéteket is elsimitani.

Befejeződött Károly király lengyelországi útja

A két állam külügyminiszterei megállapodást írtak alá a követségek nagyköveti rangra emeléséről. Öfelsége Pilsudszky koporsójánál

Varsóból jelentik: Károly király lengyelországi látogatásának befejezése után Krakkóban hivatalos közleményt adtak ki, mely szerint a látogatás a két szomszédos országot sze-

rencésen összekapcsoló törhetetlen barátságának különösen erős kifejezést adott. A látogatás alkalmával folytatott tanácskozások a két ország érdekei teljes összhangjának megállapítására vezettek, valamint annak megállapítására, hogy a szövetség alapvető célja a béke fenntartása. A hivatalos jelentés ezután közli, hogy *Antonescu* román és *Beck* lengyel külügyminiszter szerdán a krakkói Wawel kastélyban megállapodást írtak alá, mely szerint az eddigi követségeket kölcsönösen nagykövetségi rangra emelik.

Károly király *Moscicky* köztársasági elnöknek a román érdemrend nagykeresztjét adományozta.

Varsóból jelentik: Károly király és *Mihály* trónörökös *Moscicky* elnök és *Rydz Smigly* tábornagy kíséretében megkoszorúzták Krakkóban *Pilsudszky* tábornagy koporsóját. Az ünnepélyes aktusnál az egyházat a pápai nuncius és a krakkói kerület két papja képviselte.

Varsóból jelentik: *Antonescu* román külügyminiszter nyilatkozott a sajtó képviselőinek és kijelentette, hogy a lengyel-román szövetség logikus eredménye az érdekek teljes összhangjának. Azoknak az érzéseknek mélysége és ereje, melyekre ez a szövetség támaszkodik, Károly király varsói látogatása alkalmával legteljesebb kifejezést nyert.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Változó felhőzet, kevesebb eső, a nyugati-északnyugati szél gyengül. A hőmérséklet napközben csökken, másutt emelkedik.

Stalin — generálisai között.

Érdekes képünk az orosz szovjet diktátort (kis pipával kezében) tábornokainak társaságában ábrázolja. Stalin mellett a nemrég kivégzett Tuchacevszkij marsall és Vorosilov ünek, Stalinnal szemben pedig Budjanov áll.

Szerencsés utat!

Jó mulatást!

Vidám hangulatban indultak el párizsi társas- utazásunk résztvevői

A „Magyar Lapok“ nagyszerű és népszerű társasutazásainak jegyében indultak el utasaink most is a párizsi világiállításra

Oradea. Saját tud. Csütörtökön délelőtt felhős, de kellemesen hűs időben, vidám, derült hangulatban indultak el az oradeai pályaudvarról párizsi társasutazásunk résztvevői. Már reggel 9 órakor kisebb csoportokban ismerőseik, vagy rokonai kíséretében érkeztek társaskirándulásunk résztvevői a pályaudvarra, reverendás papok, főpapok, elegáns utiruhás hölgyek, sportruhás férfiak. Utazási osztályunk előzékeny tisztviselői percek alatt ellátták őket a szükséges felvilágosításokkal. Az utasok, akik erre a kirándulásra is országgrézünk különböző tájairól gyűltek össze, közben derűs és vidám hangulatban ismerkedtek. Könnyen és gyorsan ment a barátkozás, hiszen egy nagy család tagjai, a „Magyar Lapok“ olvasói valamennyien. Így, mire elérkezeti a kényelmes és közvetlen vasúti kocsikba való beszállás ideje, már olyan meleg és közvetlen hangulat uralkodott utasaink között, mintha valamennyien régi

és jó ismerősei lettek volna egymásnak. A vonat elindult. Vidám búcsúszavak röpködtek, kendődobogtatás és felhangzott a kedves hangzavar.

— Kellemes utat, jó mulatást!

Az episcopai határállomásnál gyorsan áttestek utasaink az udvarias vámvizsgálaton és délután 4 órakor érkeztek meg Budapestre, ahonnan az esti órákban a Déli-pályaudvarról Jugoszlávián keresztül utaznak Velencébe.

A lagunák városában egy délutáni és egy éjszakai töltenek a kirándulók, aztán továbbutaznak Milánóba, ahol az olasz világváros meglekintésére egy nap áll az utasok rendelkezésére. Innen aztán egy éjszakai pihenés után tovább utaznak a társaskirándulás végéig, Párizs felé.

A világiállítás sokszínű látványossága és a napi politikai izgalmai között élő francia főváros, érdekes élményekkel várja utasainkat.

Uj politikai párt alakult a kormány átvételére

Averescu tábornagy vezetésével Argetoianu, Bratianu György, Junian, Vaida és Goga között jönne létre együttműködés

Bucuresti. Saját tud. A „Lupta“ szerint Averescu tábornagy kezdeményezésére tárgyalások folynak új politikai párt alakítására, amelynek hivatása volna, hogy a mérsékelt nemzeti irányzatú erők összefogásával új kormányképes politikai alakulatot létesítsenek és ezzel lehetővé tegyék a király számára, hogy ne csak a Nemzeti Parasztpárt és a Liberálisok között legyen kénytelen választani, hanem más pártra is támaszkodhassék.

Az új alakulat vezérferfiái lennének Averescu mellett Argetoianu, Gh. Bratianu, Junian, továbbá Vaida, aki sokat engedett merevségéből az utóbbi időben, végül Goga, aki állítólag elhidalult kissé Cuzától és bizonyos értesülések szerint nem lehetetlen, hogy mérsékelt nemzeti ala-

pon közeledést talál Averescuhoz.

A tárgyalások még kezdeti állapotban vannak.

Tatarescu tegnap fogadta a Liberális párt ugynevezett H-csoportjának egy parlamenti küldöttségét, amellyel hosszan tárgyalt a párt belső helyzetéről. A H csoport tagjai kérték a kormányelnököt, hasson oda, hogy az egyes tagozatokban a nézeteltérések elsimuljanak s így a párt egységesen nézzen a választások elé.

Tatarescu válaszában leszögezte, hogy a párt választások előtti korszakban él. E kijelentését a fővárosi lapok élénken kommentálják.

ELKESEREDETT HARC A FŐVÁROSI ÜGYVÉDI KAMARÁBAN

Bucuresti. Saját tud. A harc az ilfovi kamara demokrata és tulzó nemzeti ügyvédei között annyira elmérgesedett, hogy az ügyvédi kamara vezetősége, amely csupa szélső jobboldaliakból áll, fegyelmi eljárást indított Dobrescu, Georoceanu és Vladescu ügyvédek ellen, azzal a céllal, hogy ezeket a neves és tiszteletreméltó multu közéleti férfiakat az ilfovi ügyvédi kamarából kizárják egyszerűen azon vád alapján, hogy tevékenységükkel előlulták a román nép ügyét és felforgató irányzatok szolgálatába szegődtek.

A fegyelmi tárgyalást tegnap délután kezdték meg. Junián és más demokrata ügyvédek vállalták kiváló kartársaik védelmét. Nagy beszédek hangzottak el, úgy hogy a tárgyalás nem is fejeződhetett be tegnap és előreláthatólag ma délután dönt a fegyelmi bizottság.

Ezzel szemben Dobrescu és társai rágalmazae címén bünvádi feljelentést tettek a kamara dékánja és a fegyelmi bizottság tagjai ellen, azonkívül fegyelmi eljárást is kértek a dékán ellen, mert a kamara egyik legutóbbi választmányi ülésén prejudikáltak a fegyelmi bizottság határozatának és úgy kezelték őket, mintha már el is lettek volna ítélve.

Országszerte rosszul sikerültek az írás- beli érettségi vizsgák

Egy fővárosi lap szerinti a jelentkezőknek csak hevennégy százaléka jutott szóbelire

Az ország egész területén június 25-én kezdődtek meg az érettségi vizsgák. Az írásbeli vizsga eredményeit hétfőn este és kedden reggel hirdették ki. A bucaresti „Capitala“ című lap értesülése szerint az írásbeli eredménye lényegesen rosszabb, mint az elmúlt évi, amennyiben az egész ország területén jelentkező érettségizőknek 74 százalékát elbuktatták. Ez a jelentés azonban valószínűleg túlzott.

Alább közöljük a transsylvaniai és a banati eredményekről beérkezett jelentéseket.

Cluj. Saját tud. Transsylvania fővárosában három érettségizető bizottság kezdte meg a működését. A részletes eredményt kedden a kora délelőtti órákban hirdették ki. Clujon az utóbbi évek érettségi eredményeihez viszonyítva a bukási arányszám nagyon csökkent.

Részletes eredmények: Legjobb eredményt a Baritiu főgimnázium vizsgáztató bizottsága elé került növendékek érték el, akik tudvalegőleg a helybeli románnyelvű középiskolák kötelekebe tartoznak. Itt 120 tanuló állott írásbeli vizsgára. Az írásbelin csak 15 diák bukott el.

A Principesa Ileana leányfőgimnáziumban működő bizottság előtt a leányintézetek és a vidékről Transsylvania fővárosába utalt középiskolák növendékei vizsgáltak. Az írásbelin 84 jelentkező közül 76 sikerrel tette le az írásbelit.

Leggyengébb az eredmény a Regina Máriában működő érettségizető bizottság előtt. Itt a kisebbségi iskolák növendékei álltak érettségi vizsgálatra. Száz jelentkező közül 69-nek sikerült az írásbeli. A cluji református gimnázium 17 diákja közül csak 13, a Marianum 13 növendékéből 11, a római katolikus főgimnázium 24 diákjából 13, a Református Kollégium 23 diákjából 9, az unitárius főgimnázium 20 diákjából 14 jutott át sikeresen az írásbeli vizsgálaton. A másodikban jelentkező diákok közül kilencen vizsgáltak sikerrel.

Timisoara. Saját tud. Az írásbeli érettségi befejeződött. A két liceumi érettségi bizottság előtt a banati liceumok végzett tanulói vizsgáltak. A két bizottság előtt jelentkezett 182 tanuló közül 136 jelölt ment át az írásbelin. A szóbeli vizsga megkezdődött, ugyelintén a kereskedelmi érettségi is. A kereskedelmi érettségi írásbelijén 69 jelölt közül 46 jutott szóbelire.

Satu-Mare. Saját tud. Az Eminescu főgimnáziumban a satumarei és sighetii növendékek jelentkeztek érettségi vizsgára. Az írásbeli eredményt kedden reggel hirdették ki. Kilencvenegy jelentkező közül 63 sikerrel tette le a vizsgát, 28 elbukott.

Deva. Saját tud. Az érettségi vizsgák során a devai bizottság előtt jelentkezett 76 növendék közül harmincheten mentek át.

Oradea. Saját tud. Szerdán, a késő esti órákban hirdették ki az írásbeli érettségi eredményeit. Két bizottság működik a városban. A Gojdu liceumban vizsgáztató bizottság előtt 119-en jelentkeztek érettségi vizsgára. Az írásbelin 86 jelentkező ment át. Részletes eredmények a következők: A Gojdu liceum román tagozat jelentkezőiből átment 36, a magyar tagozat 13 jelentkezőjéből átment 9 tanuló. Az oradeai zsidó liceum 22 jelentkezőjéből átment 16. A beiuși görög katolikus liceumból átmentek 12-en. A simleul-silvaniei főgimnáziumból átment 10 jelentkező. Ezenkívül sikeresen tette le az írásbeli érettségit 3 más iskolából átjött tanuló. Az Oltea Doamna leányliceumban 86 jelentkező közül átment az írásbelin 63. Részletes eredmények itt a következők: A baia-mare-i Sincsei liceumból 20 jelentkező közül átment 14. A carei Vasile Sincsei liceumból 19 közül 8, a beiuși leányliceumból 8 közül átment 8, az oradeai Oltea Doamna 18 jelentkezője közül átment 15, a Notre Dame 10 tanulója közül átment 10.

Az érlelmeszesedés korai halált jelent!
Védekezzünk!

Az érlelmeszesedés

Irta: Dr. Bucsanýi Gyula főorvos, II. kiadás.
Ara 55 lei.

Megrendelhető könyvostályunknál

Sebők Imre dr Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdősi Károly előszavával.

Ara 140 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szépségei, liktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjúság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjúság számára, amely mesteri vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívjuk az értékes szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvostályunkban

A magyar képviselőház egyhangulag elfogadta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot

Az előadó hangoztatta a királyság eszméje fenntartását

Budapestről jelentik: A képviselőház csütörtök délelőtti ülésén került sor a kormányzói jogkör kiterjesztéséről, illetve az utódlás kérdéséről szóló javaslat tárgyalására. Angyán Béla előadó rámutatott arra, hogy a pártok úgy határoztak, hogy a javaslat körül nem kezdenek vitát, jelezve, hogy a nemzet nagy kérdéseiben mindig megnyilvánul a nemzeti egység és egyetértés. Angyán Béla hangoztatta, hogy ma még fokozottabban kell gondoskodni a királyság eszméje fenntartásáról, mint valaha, mert csak így biztosítható a nemzet egysége.

A Ház ezután minden vita nélkül elfogadta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről s az utódlás kérdéséről szóló törvényjavaslatot.

Darányi miniszterelnök a kormány nevében köszönetet mondott a képviselőháznak. Ez az egyöntetű állásfoglalás bizonyítja — mondotta — hogy a nemzet nagy kérdéseiben meg van az egység és ezeket a kérdéseket képesek vagyunk megoldani.

A miniszterelnök ezután ismételtén közölte, hogy a felsőház reformjáról szóló javaslat még az őszel, a titkos választójogról szóló törvényjavaslat még ebben a naptári évben a parlament elé kerül. A megszávozott javaslat kapcsolatban mélyeséges tiszteletét és megbecsülését fejezte ki Horthy kormányzó iránt, akinek eddigi munkásságát a történelem fogja igazán méltatni.

kóstolja meg a vine-te-salátát "SPHINX" ételolajjal elkészítve

SPHINX

EZ A MARKA BIZTOSÍTÉKA A MINDENKORI ELSŐRENDŰ MINŐSÉGNEK

Teljes felborulás fenyegeti a spanyol belháború elszigetelésére kötött benemavatkozási egyezményt

Az ellenőrzések megszűnése miatt növekszik a világháború veszélye. A Franco-kormány angol és francia elismerése még megmentheti a helyzetet

Londonból jelentik: A benemavatkozási bizottság keddi ülése — mint tegnap jelentetük — azzal végződött, hogy az egyes tagállamok kormányaitól újabb utasításokat kérnek. Pénteken ismét összegyűl a bizottság, hogy további határozatot hozzon, vajjon fenn tartja-e a spanyol partok ellenőrzését az angol-francia javaslat értelmében? E javaslat szerint az ellenőrzésből kilépő német és olasz hajók pótlására angol és francia hajók vennék át a hézagosan maradt partszakaszokat, de ezeken a hajókon más semleges államok megbízottai is részt vennének az ellenőrzésben. Tudvalevő, hogy a német és olasz megbízottak e terv ellen kifogást emeltek s így a szükséges egyhangú megállapodás a jelzett alapon lehetetlen.

Ha az ellenőrzésre új módot nem találnak, amiben minden állam megegyezik, akkor az egész benemavatkozási rendszer felborul. Ez esetre

számolnak azzal, hogy a spanyol belháború ellenfelei részére nyíltan megindulnak a támogatások az egyes ellenfelekkel rokonszenvező államokból. A beavatkozás mindkét oldalon általánosvá válik, ami új világháború fenyegetését hordja magában.

Londonból jelentik: Angol politikai körökben igen kedvezőtlennek látják a semlegességi egyezmény fenntartásának kilátásait és azt a következtetést vonják le, hogy a nemzetközi válság ismét kiéleződött. Lapértésülések szerint Chamberlain a kormány tagjaival bizalmas ér-

tekezleten közölte, hogy a nemzetközi benemavatkozási rendszer kátyuba jutott és attól kell tartani, hogy a fenntartására irányuló fáradozások végleg kudarcot vallanak.

A Times keserű hangon ír a német és olasz kormány magatartásáról és érthetetlennek tartja, hogy a két kormány miért nem akar hozzájárulni az ellenőrzés új rendszeréhez. Az angol kormány — írja a lap — kissé türelmetlenül hallgatta azt a német vádaskodást, hogy

Anglia is állandóan segítette önkéntesekkel és hadianyaggal a spanyol vörös kormányt

Milanóból jelentik: A Popolo d'Italia „Az önkéntesek és London” címmel cikket közöl, melyet valószínűleg felsőbb helyről sugalmaztak.

— Olaszország — szól a cikk. — legszigorúbban betartotta a februárban kötött önkéntes tilalmi egyezményt, ugyanakkor azonban Franciaország sohasem tartotta tiszteletben ezt a tilalmat. Az olasz önkénteseket nem az olasz kormány küldte Spanyolországba, éppen ezért Olaszországnak nem is áll módjában azokat visszahívni. Az olasz önkénteseket egyedül Franco tábornok oldhatja fel erkölcsi kötelességük alól. Egyébként éppen ideje, hogy megmondjuk a világnak: az angol benemavatkozás mese. A valóságban Anglia is szállított önkéntes tiszteket és katonákat, fegyvert, repülőgépet és lőszert. Nyilvános gyűjtés is folyt Angliában

a francia és angol hajók esetleg pártoskodó szellemben láthatják el a spanyol partok ellenőrzését, hiszen úgy a francia, mint az angol kormány hozzájárult ahhoz, hogy ellenőrző hajóikon semleges megfigyelők is helyet foglaljanak.

Angol körökben úgy látják, hogy Németország és Olaszország bizonyos feltételek mellett hajlandók hozzájárulni a benemavatkozás további fenntartásához. Az olasz lapok ugyanis arra céloznak, hogy a benemavatkozás elvének gyakorlati keresztülvitelét hathatósan elősegítene, ha a francia és angol kormány elismerné hadviselő félnek a Franco-kormányt.

AZ OLASZ ÉS NÉMET MEGFIGYELŐ TISZTEK VISSZARENDELÉSE

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia jelenti: A német és olasz kormány elrendelte, hogy az ellenőrzési kikötőkbe és spanyol kikötőkbe útban lévő kereskedelmi gőzösökön tartózkodó 74 olasz és német megfigyelő hagyja el állomáshelyét. A két kormány teljesen óvatlannak látja a megfigyelő tisztek további tevékenységét.

s a köztársasági kormány érdekében a legnagyobb nyíltsággal folyt a toborzás. Anglia és Franciaország mindent megtettek, hogy Valenciát győzelemre segítsék, míg Olaszország és Németország a veszedelmes tűzvész terjedésének megakadályozására törekedett.

Kühár Flóris:

Barlangok, sicak, kupaolák Ara 40 lei és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvosztályunkban.

Nyári gondok — nyári örömeik

Végre visszavonhatatlanul beköszöntött tehát a nyár. Valódi kánikulai forróság járja, amit csak hébe-korba záporozó zivatarok enyhítenek kissé. Az időjárás ebben az évben is tréfát űzött a meteorológusokkal, akik télen és tavasszal többhónapos jövőbelátással kísérleteztek és azt jövendölték, hogy az idei nyár hideg, zordon lesz. Erre pedig nem kell éke-sebb cáfolat, mint a mezőkön már is csengő kaszapengés, aminek kíséretében rendre vágják a korán érett gabonát az izmos munkáskarok.

Szebb nyarat talán el sem lehet képzelni a mostaninál. És mégis ez a szép, színes nyár elhozza a gondot is. Elénk vetül a kérdés: hogyan használjuk ki okosan a nyári pihenőt?

Egy egész esztendő idegtépő robotja után kellene pihenést keresnie minden dolgozó embernek. Közép-Európában még nem érkeztek el azok a paradicsomi idők, mint a ködös Angliában, ahol minden szombaton délben megáll a munka üteme és hétfő délig szünetel. Weekend! Hétfégi pihenő!... Jár ez London aprajának-nagyjának. A győtrődéssel, izzadsággal, bosszúsággal teli munkanapok után úgy hat a hétfégi pihenő a dolgozó ember idegeire, mint a tikkadt mezőkre a könnyű nyári zápor, amitől felüdül, újjászületik az egész természet. Miféleképpen nem divatos a hétfégi pihenő. Allandó robot és tépelődés talán még ünnepnapokon is annak a sorsa, aki biztosítani akarja magának a mindennapi falatot. Ezért idegrendszerünk sokszoros tűzpróbát kell, hogy kiálljon és különösen a nyári hónapokban már az egész szervezet teljesítőképességének szinte végső határához érkezik.

Nyáron tehát a szervezet feltétlenül megkíván kisebb-nagyobb pihenést, hogy felüdülhessen és új erőt merítsen a további munkanapokra. Amikor ezt a gondolatot magunkévá tesszük, akkor jelentkezik a nyári gond. Hogyan töltsük el okosan pihenő időnket? ... Az

orvosi tudomány megállapításai szerint a legnagyobb pihenés a környezetváltozással együtt járó üdülés. Legjobb tehát elutazni valahova, ahol az idegek munkája kikapcsolódhatik a mindennapi gondokból és új élmények, friss események sodrában a fáradt idegrendszer új étellel telítődik meg. De nincsen mindenkinek pénze arra, hogy külföldi utaztatásokban ke-ressen gyógyulást és itt azután tanácsotlanul megakad a legtöbb ember.

A Magyar Lapok ebben az esetben is segítségére akar sietni minden jó barátjának. Elhatározta, hogy olcsó nyaralást rendez olvasói számára a Fekete-tenger leggyönyörűbb fűrdőhelyén. A tenger csodálatos szépségei, a pompás tengeri levegő, az utazással együttjáró sok szín és változatosság mind-mind hozzájárul majd ahhoz, hogy mindenki tökéletes felüdülést nyerjen, aki majd résztvesz a Magyar Lapok tengeri utazásában. Ez az utazás annyi feledhetetlen élményt, annyi szépséget fog nyújtani a résztvevőknek és mégis aránylag olyan csekély összegbe kerül, hogy önmaga ellen vét, aki nem használja fel az alkalmat és nem csatlakozik nyaralóink táborához. Tökéletes felüdülést csakis egy tengeri út nyújthat bárkinek! És minék mennék külföldre drága úttelvel és drága vízzummal amikor van nekünk is tegerünk? Hatalmas, országokat átfogó tenger, amely a maga különleges keleti világgal újszerű, mesevilágba illő élményeket nyújt!

A nyári gondokat tehát a Magyar Lapok nyári örömeivel lehet csak legyőzni. Ezeket a tiszta, egészséget adó örömeiket feketetengeri utazásunk nyújtja majd minden résztvevőnek. A nagyszerű nyaralás részleteiről lapunk legközelebbi számában részletesen beszámolunk. Előre is kérünk minden olvasónkat: várja és figyelmesen olvassa el ismertető cikkünket, amelyben az általunk rendezendő társas nyaralás feltételeit részletesen közöljük.

Színes pósta

Turnau csehországi város polgármestere eredeti módon szabadította meg városát a cigányveszedelemtől. Turnau környékét az utóbbi időben elárasztották a kóbor cigányok és végül már nem volt nap, amelyen ne terhelte volna a cigányok lelkiismeretét valamely kisebb-nagyobb bűntett, amely legtöbbször a tulajdonjog épsége ellen irányult. A rendes büntetések nem rettentették el a cigányokat a lopásoktól és garázdálkodásoktól, így hát a polgármester elrendelte, hogy minden kóbor cigányt, aki a városba merészkedik, be kell vinni az őrszobára, ahol kopaszra nyírják a fejét. A sörényükre büszke cigányok kopaszra nyírásának csodálatos hatása volt: egy hét sem telt bele és a környékről minden cigány eltűnt. Igaz, hogy addig nem kevesebb, mint háromszáz cigányt fosztottak meg a turnai őrszobákon legszebb ékességétől, az ébenfekete hajkoronától.

Rietiben Amadeo Tammassini 26 éves munkás elkészítette a világ legkisebb villanygépét. Ezzel másodrangú érdekességgé degradálódott a newyorki nemzetközi villamosági múzeum egyik legfeltehetőbb kincse: a két grammos elektromotor, amely eddig a világ legkisebb villanygépe volt. Az olasz munkás rekordgépének súlya mindössze tízenhat tízedgramm. Ez a gép, amely nem is készült különlegesen könnyű fémekből, tökéletes kicsinyített mása a szokványos ipari gépeknek és teljesen működésképes. A fiatal munkás kétszáz munkaóra alatt készítette el mikroszkóp segítségével a parányi dinamógépet.

Newyorkban „Surplus” néven egy kereskedelmi társaság alakult, amely használhatatlanná vált ipari cikkek eladásával foglalkozik. Legutóbb 30.000 pár igen magasszárú női fűzőcipőt vett meg páronként 30 centis átlagáron. Ezek a cipők évek óta hiába vártak már vevőre. A magas cipőknek a szárait levágtatták és az egészet igen jó áron adták el Kínába. A tavaszi áradásoknál 30 vagon cukor ment tönkre az egyik nyugalamerikai városban. Az összeolvadt cukornak is akadt vevője, csak meg kellett keresni a méhtenyészőket, akik kapva-kaptak az olesó méheleségen. A világháborúból maradt vissza Washington közelében egy hatalmas barakkváros, amelyet a társaság Közép-Amerikába szállított, ahol az építkezési anyagban szűkölködő farmerek az ajtó- és ablakkereteket való-sággal szétkapkodták. Így azután a „Surplus” kereskedelmi vállalat igen jó osztalékot tud fizetni részvényeseinek.

Welsberg bajorországi város kovácsműhelyében az üllőjén dolgozva fogadta a szerencsekívánatokat a városka legöregebb lakosa, Andres Spaeth, aki ezen a napon töltötte be századik évét. Spaeth, aki ma is kemény munkában tölti napjait s mázsás kalapácsával dolgozik, naponta megissza hatalmas korsó sörét, pipázik és azt eszik, ami kedvére van. Pedig hatvan évvel ezelőtt majdnem meghalt ez a vasszervezetű aggastyán. Súlyos gyomorhaj támadta meg és az orvosok már-már lemondtak életéről. Négy éven át ekkor kizárólag tejen élt. Gyomra ettől teljesen rendbejött és azóta sem volt többé beteg. Spaeth azt is kijelentette, mikor megkérdezték tőle, hogy minek tulajdonítja viruló erejét, hogy egyedül a szakadatlan munka konzerválta izmait. A százéves kovácsmester nem is volt hajlandó tovább tárgyalni, hanem kalapácsához nyúlt és folytatta mesterségét.

Sipos budapesti magyar mérnök olyan kényüléket talált fel, amelynek segítségével a rádió mellőzni lehet a villanyáramot és a rádió energiáját egy egyszerű gázlámpa szolgáltatja.

Vadásszivekbe döbbenő csoda...!

Erdekes pör két szarvasagancs miatt, amit elloptak a vadászati kiállításról

Timisoara. Saját tud. Erdekes agancspert tárgyal a lugoji bíróság. Annakidajén Terényi erdőfőtanácsos halálán arra kérte feleségét, hogy őrizze meg családi ereklyeként azt a két őzangancsot, amelyet élete legszebb vadász-szákmánya emlékének tart. Az egyik tizes agancs, de a másik is kifejlett szép példány. Az erdőtanácsos, amikor az őzeket elejtette — 1911-ben — a budapesti vadászati kiállításon ezekkel az agancsokkal első díjat nyert s a földművelésügyi minisztériumtól ezüst serleget kapott a „legszebb” őzangancsért. Özvegye kegyelettel őrizte a vadásztrofeákat, amikre a férje annyira büszke volt életében. Amikor aztán a tavaly Bucarestben vadászati kiállítást rendeztek, a lugoji vadászklub vezetői megkérték az özvegyet, engedje át a híres őzangancsokat a kiállítás céljaira. Terényiné csak hosszas rábeszélésre engedett a kérelemnek, akkor, amikor kijelentették, hogy szavatolnak azért, hogy a tárgyaknak nem esik baja. Az agancsok azonban valahogy elkallódtak a bucaresti kiállításon. Az özvegy ismételtén sürgette a tárgyak visszaszolgáltatását és a vadászklub vezetői is mindent megtettek, hogy visszaszerezzék azokat, de hasztalanul. Erre Terényiné pert indított. Kérte, hogy a bíróság az agancsok visszaadását rendelje el, végső esetben pedig kártérítést ítéljen meg. A kártérítés fejében összeget nem tüntet fel. Egyébként nem kételkedik abban, hogy Bejan Zenó dr és Vincze Aladár, a vadászklub vezetői jóhiszeműleg jártak el: ők sem gondolhattak arra, hogy az agancsok eltűnjenek a kiállításon. A járásbíró-ság szakértőket idézett meg. Az özvegy szakértői

szerint az agancsok a gyűjtő szemében nagy értéket képviselnek; az egyik szakértő százezer leire becsülte a tizes agancsot, a másikat pedig negyvenezer leire. Miután a felperes és az alperes szakértői között igen jelentős véleménykülönbség merült fel, a bíróság hivatalos szakértőket fog beidézni és a pert szeptemberre elnapolta.

FIATAL ANYAK RÉSZÉRE
FONTOS ES TANULSÁGOS
KÖNYVUJDONSÁGI

A fiatal anya

Orvosi tanács fiatal asszonyoknak.
Írta: dr FÖLDES LAJOS főorvos.

Nekülözhetetlen tanácsok minden fiatal anya számára. A tartalmából: Az anyáról — Altalános ismeretek — Tudnivalók a terhesség körül — Belső vizsgálat — Szülésznők — A szülés — Tudnivalók a szülés alatt és után — A gyermekágy — A méhen kívüli terhességről — A magtalanság — Az újszülött és a csecsemő — A szoptatás — A tej minősége — Mennyit szabad szoptatni? A heti súlygyarapodás — Az anya tejbőségének fokozása. stb., stb., stb.

Ára 95 leí és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.

Nyugaton: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

PACHA PÜSPÖK A KRASSOVÁNOKNÁL.

Timisoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök az úgynevezett krassovánoknál járt. Carasova, Clocotici és Lupac községekben a bérmlás szentségét osztotta ki, Carasován pedig egyuttal Lissy József végzett teológus pappá szentelte. — A Katolikus Nagygyűlésen Pacha Agoston dr. megyéspüspököt és a banati egyházmegyét Unterweyer Lotár dr. kanonok, a papnevelde rektora képviselte.

Szeptember 1-ig hosszabbította meg a miniszterium a kiskereskedők üzleti könyveinek látta-mozását. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, egy miniszteri rendelet értelmében a kiskereskedőket is kötelezték az előírt üzleti könyvek vezetésére. A Kereskedelmi Csarnok, a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az Ugir több ízben interveniált a miniszteriumban, a rendelet hatályon kívül helyezése érdekében. Ezeknek az intervencióknak konkrét eredménye eddig is csak az volt, hogy a kiskereskedők kötelező üzleti könyvvezetését a miniszterium több ízben elhalasztotta. Tegnap egy újabb rendelet érkezett a pénzügyvizsgálatra, amely szerint a miniszterium szeptember 1-ig hosszabbította meg a kiskereskedők üzleti könyveinek látta-mozását.

RÓMA UJJAÉPÍTÉSE SERÉNYEN FOLYIK.

Rómából jelentik: A Mussolini által elképzelt Róma ujjaépitésére a jelenleg folyamatban levő közmunkák mellett serényen dolgoznak a Tiberis partjainak rendbehozásán. Az új rakpartot megnyújtják és az építkezés második fázisja, hogy összhangba hozzák a rakpartokat a Tiberisre néző épületek stílusával. Új hidat építenek az új gianocolai ulagút tengelyével egy vonalban, megnyújtják a Colosseum előtti teret és még más nagyszabású közmunkákat is végeznek, hogy a főváros egyre növekvő forgalmát minél könnyebben lehonnyolhatóvá tegyék.

SULYOS REPÜLŐGÉP-BALESZET ÉRTE

CRETU MÉRŐKÖT ÉS FELESÉGET. Bucuresti. Saját tud. Cretu mérnök és felesége tegnap délután Ramnicul-Saratból repülőgépen elindulva, a buzaui repülőiskola légi kikötőjében szállott le, de a leszállás pillanatában benzinrobbanás következtében lángborult a repülőgép és a mérnököt és feleségét csak az elősiető katonák tudták a lángok közül kimenteni. Mindketten súlyos égési sebeket szenvedtek.

Csaba Margit dr.:

Amit a fiatalasszonynak tudnia kell

Az élet legkényesebb, de egyszersmind legfontosabb problémáit tárgyalja ebben a könyvben a katolikus erkölcsstan és az orvostudomány világánál az orvosnő szerző. Márton Lajos rajzaival. 145 oldal. Fűzve 125 lej.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Az oradeai Építőiparosok Szövetsége felkéri a vas- és fémpipari szindikátus tagjait, hogy 1937 július 1-én, csütörtökön este 7 órakor a Munkakamara földszinti nagytermében megtartandó taggyűlésen okvetlenül sziveskedjenek megjelenni. — Ugyancsak felkérjük a villanyszerelő szindikátus tagjait, hogy július 2-án, péntek este 7 órakor a Munkakamara földszinti nagytermében megtartandó fontos tárgyú szakosztályi gyűlésen okvetlenül sziveskedjenek megjelenni. Előnétség.

Van Zeeland belga miniszterelnök eredményesen tárgyalta Amerikában

Visszaindult Európába

Newyorkból jelentik: Van Zeeland belga miniszterelnök a „Normandie” fedélzetén visszaindult Európába. Elutazása előtt kijelentette, hogy amerikai látogatása nagyon biztató eredménnyel járt. Amint tudvalevő, a belga államfő saját országán kívül Angliát és Franciaországot is képviselte a mostani megbeszéléseken, melyek során azt tárgyalták meg, hogy gazdasági világerőkezletet hívjanak össze. Ennek a világerőkezletnek az lesz a tárgya, hogy a háboru utáni gazdasági elzárkózásokat megszüntessék.

Washingtonból jelentik: Hull külügyi államtitkár Van Zeeland belga miniszterelnök washingtoni küldetésének eredményéről nyilatkozva a következőket mondotta:

— Szilárdan meg vagyok győződve, hogy szinte tulságosan elérkezett az ideje, hogy a nemzetközi viszonylatok békés rendezése váltsa fel a jelenleg dühöngő, vad és féktelen fegyverkezési versenyt és kereskedelmi harcot, mely megtorlásokra és ellenségeskedésekre vezet.

Zürichi zárlat. Párizs 17.30, London 21.61, Newyork 437.37, Brüsszel 73.65, Milánó 23, Amsterdam 240.35, Berlin 175.40, Bécs — schilling 81.70, Prága 15.23, Varsó 82.90, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Dr. Pop Valér miniszter a közigazgatási választásokkal kapcsolatban Satu-Marera utazik. Saját tud. Ardelean Octavian vármegyei prefektus Alba-Iulian találkozott dr. Pop Valér kereskedelmi és iparügyi miniszterrel, aki tudvalevően a liberális párt elnöke és beszámolt a közigazgatási választások előkészületeiről. Pop Valér kijelentette, hogy vasárnap reggel Satu-Marera érkezik, hogy a liberális párt satumarei tagozatának nagy intézőbizottsági ülésén elnököljön és a megyében is látogatást tegyen. A hatóságok megkezdték az előkészületeket a miniszter fogadására. Dr. Pop Valér három napig marad a megyében. Vasárnap átutazik Baia-Marera, ahol résztvesz az új bányászati szakiskola alapkövetésén, a román kispárosok zászlószentelési ünnepségén és a dombóvíai hid felavatásán. A párt intézőbizottsága hétfőn délután 5 órakor ül össze, ahol a vidéki tagozatok elnökei beszámolnak a választási előkészületekről és a kilátásokat is ismertetni fogják. Satu-Maren biztosa veszik, hogy ezen az intézőbizottsági ülésen dől el, hogy megtartják-e a választásokat, vagy pedig a cluj-i példára bizonylatlan időre elhalasztják.

A női láb egyre nagyobb lesz! Londonból jelentik: Suttogva adták tovább az angol cipész-mesterek vészriadóját: a női láb egyre nagyobb lesz! A krinolin idejében a 34-es női cipőszám volt a legkeresettebb és ma? Szörnyűség kimondani, de tény és való, hogy a 36-os női cipő hivatásb ritka kivételre váltik és a legkisebb szám, amely iránt egyáltalán mutatkozik kereslet. Megcáfolhatatlan tény, hogy nagylábon élnek a mai nők: 38-as cipőből fog a legtöbb. És ez a folyamat még mindig nem áll meg! Az angol cipész-mesterek közlése szerint a 40-es számú női cipők iránt egyre nő a kereslet és nincs messze az idő, amikor ez lesz az átlag. De mi lehet ennek a fejlődésnek az oka? Az angol cipészek azt hiszik, hogy a sport térhódítása növeszti a hölgyek piskótalábát, bár vannak, akik élnek a gyanuperrel, hogy a különbség „egykor és most” között korántsem volna így szembeötlő, ha a krinolin korzakának hölgyei nem hódoltak volna az akkori lábdivatnak. Ez a divat apró lábcsakákat kívánt meg és a hölgyek valahogy annak az elvnek értelmében jártak el hogy: „Ha hosszú a lábad, rövidítsd meg egy füllentéssel.”

AZ AMUR-SZIGETEK MEGSZÁLLÁSÁNAK LEGUJABB FEJLEMÉNYEI.

Londonból jelentik: Távolkeleti hírek szerint a szovjet-mandzsú határon rendkívül feszült a helyzet. A japán kormány csütörtökön minisztertanácsot tart az Amur folyóbeli szigetek ügyében. Sigemicu moszkvai japán nagykövet kijelentette, hogy Japán megteszi a kellő intézkedéseket arra az esetre, ha Szovjet-Oroszország nem vonja vissza csapatait az Amur szigetekről. — Ujeda tábornok, a mandzsúriai japán haderő főparancsnoka kijelentette, hogy a mandzsú-szovjet határon olyan feszült a légkör, hogy egyetlen szikra kipattanása vezetés tüzvést lobbanthat lángra. Mindezekért pedig kizárólag a szovjet-kormányt terheli a felelősség.

PUHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László nyomda r. t., Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

ELÁJULT A SINEKEN: HALÁLRA GÁZOLTA A VONAT.

Timisoararól jelentik: Borzalmas szerencsétlenség játszódott le szerdán délután a IV. kerületi pályaudvar közelében lévő Rónaci-uti vasúti átjárónál. Róth Dávid ismert gépügynök ügyfeleihez akart haladni a vasúti síneken, még a közeledő gyorsvonat előtt. Menetközben azonban megbottlott s olyan szerencsétlenül ütötte fejét a sínhez, hogy eszméletét veszítette. A gyorsvonat vezetője csak pár méterrel Róth előtt vette észre, hogy egy eszméletlen férfi fekszik a síneken, meghúzta a vészféket, de a szerencsétlenségét már nem lehetett megakadályozni. A hatalmas mozdony átgázolt az eszméletlen kereskedőn, mindkét lábát lemészette és mellkasát is összeroncolta. Az ismert timisoarai kereskedő mindössze harmincnyéves volt, három gyermek és fiatal özvegye maradt utána. A rendőrség vizsgálót indított annak tisztázására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

17 és fél kiló ámbra egyetlen cetben.

A Tygerberg norvég halászgőzös, a fokföldi vízeken 19 méter hosszú óriási sperma-cetet fogott, melynek belsejében 17 és fél kg. súlyú ámbra-tömeget találtak. Pihl kapitány, a hajó parancsnoka kijelentette, hogy a páratlan zsákmány, melynek értéke meghaladja az ötszázezer lejt, a legnagyobb ámbra-tömeget, amelyet évtizedek óta egyetlen cet gyomrában találtak.

Jelentkezzenek behívójukért az előképzősök.

Mindazok az iskolai előképzős ifjak, akik Oradea területén tartózkodnak, kötelesek jelentkezni a nyári közhasznú munkára szóló behívójukért az Alexandri-utcai alfelügyelőségen. Drimba Iosif, alezredes.

Repülőgépgyakorlatok Hendonban.

Jelentettük, hogy az angliai Hendonban 250 repülőgép gyakorlatozott a királyi család jelentésében. Képünk akkor készült, amikor egy vadászgép bombájával felgyújtott egy ballont.

PUSZTÍTÓEREJŰ ORKÁN DÜKÜNGÖTT CRAIOVÁBAN ÉS DOLJ-MEGYÉBEN. Bucuresti. Saját tudósítónktól. Tegnap délután nagy vihar és felhőszakadás volt Craiovában és egész Dolj megyében. A szél fákat csavart ki és háztetőket sodort el s a víz folyókban ömlött az utcákon. Az egész vármegyében nagy károkat okozott a vihar, amelyekről azonban még nem érkeztek részletes jelentések, mert a telefonvezetékek megszerzte megrongálódtak és az egyes falvak csak küldöncök útján tudták jelentéseiket Craiovába eljuttatni. De a beérkezett jelentések szerint csak két községben 60 sebesült van. Pedig bizonyos, hogy a megye északi részében levő községek egyharmadán különös erővel söpört végig a vihar.

AZ ELSŐ KERESKEDELMI ÉRETTSÉGI EREDMÉNYEI. Timisoara. Saját tud. Az újra bevezetett kereskedelmi érettségi szóbeli vizsgájának első napján hét érettségiző közül négyen tettek le a vizsgát. Az elsők, akik így kereskedelmi érettségit tettek, a következők: Satu-Mareről Kereskényi Sándor és Moldovan János; Oradeáról Balog Mihály és Ghitea József.

KÉT HALALOS SZERENCSETLENSÉG EGY NAP ALATT SATU-MAREN. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenség történt a satumarei vasúti rakodónál. Pintye Aurél, asuaiul de susi, salajmegyei illetőségű munkás, több társával rönkfát vagonizozott. A hatalmas gömbfákat a kocsik oldalának támasztott rudakon gurították lefelé. Az egyik fát a munkások nem bírták fenntartani, a köteleket elengedték. A lezuhanó fa maga alá temette Pintyét, aki kórházszállítás után órára meghalt. A második halálos baleset az Unió vagongyárban történt, egy hét alatt már a második. Kovács Lajos lakatos a vasúzdánál dolgozott. A gépből kipattant egy vasdarab és olyan erővel furdott a munkás gyomrába, hogy belső részeit teljesen szétrombolta. Kórházba szállították. Az orvosok lemondtak életéről.

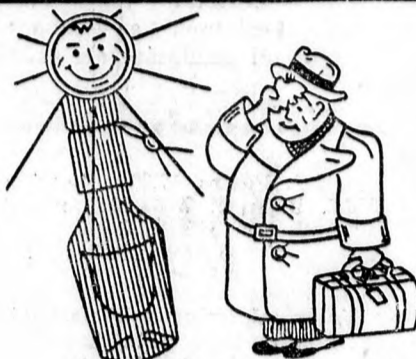
A HOSSZU ÉLET TITKA — A SZIVARÓZÁS? Buenos Ayresből jelentik: Carranza de Buseta, mones-azoni asszony teljes testi és szellemi frissességben most ülte meg 115-ik születésnapját. A matuzsálemkorú asszony még feltűnően mozgékony, naponként nagy sétákat tesz, szemüveg nélkül olvas, a varráshoz még ma is maga fűzi tűbe a cérnát. Egyetlen szenvedélye van, a szivarozás, erről azt állítja, hogy ez a hosszú élet titka. Naponként 5-6 szivart is elfüstöl. Mi azonban alig hisszük el, hogy a hosszú szivarnak valamiféle köze lehetne a — hosszú élethez...

Satumarei hiradó. Saját tud. A szárazság okozta káron már nem enyhít a későn jött eső. Ezt a tényt a piaci árak is élénken megmutatják. Az árak — különösen az élelmiszerekénél — ugriászerűen emelkednek. A krumpli kilója négy leiről nyolc leire szökött fel. Zöldbab kilója 7 lei. A terménypiacon a kicsi felhozattal szemben nagy volt a kereslet. Kialakult árak: Búza 450-460, rozs 400-420, árpa 350, tengeri 320, zab 400, napraforgó 500 lei százkilogrammonként. Az új búza felvásárlása már megkezdődött, 400-420 leies árban. Takarmány: Széna 130, lucerna 180, lóhere 180 lei. Állattárak: Fejőstehén borjuval 4000-6000, hizott ökör élőszuliban 13, igásökör párja 12 ezer, növendékmarha kilója 12, hizott sertés élőszuliban 19-21. — A megyei tanácsválasztásokra általánosan folynak az előkészületek. A gheorghisták szerdán tették le listájukat, amelynek élén Muresan Patriciu görög katolikus alkész áll. — A Princz-gépgyárban Puhár Mária 35 éves munkásnő az edénygyár préselőjében dolgozott. A gép elkapta a kezét és mutatóujját tőből levágta. — A vizsgálóbíró 40 ezer lei óvadék ellenében szabadlabrára helyezte Hajnal Gábor kerécsőt, akit azzal gyanúsítanak, hogy ez év áprilisában meggyilkolta öz. Balogh Istvánné dugasztár seim: özvegyasszonyt. Hajnal egy véres zsebkendő alapján tartóztatta le a csendőrség. A clujji vegyvizsgáló intézet: ugyanis megállapította, hogy a zsebkendőben talált vér és az áldozat vére egyezik. Hajnal ellen természetesen folynak az eljárás. — Baia-Maren a rendkívül szűk méretű állami kórházat a társadalom segítségével akarta kibővíteni dr Wertheimer József főorvos. Az épületet fel is emelték, de pénz hiányában nem sikerült befejezni. Az egészségügyi miniszter néhány hónappal ezelőtt a befejező munkákra pályázatot hirdetett, az ajánlatok azonban husz százalékkal túlhaladták az előirányzott összeget. Ezért a miniszterium új költségvetést készít és ennek alapján újra kiírja a pályázatot. — Friedman Ezekiel balamarei kereskedő betért az egyik kispiacon üzletbe. Kerékpárját a járda szélén hagyta. Amikor kijött, a gépet sehoh se találta, ismeretlen tettes elkarikázott vele.

Kávéházakban, vendéglőkben kávé mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-t.

Menetrendváltás. Timisoara. Saját tud. Az Aradról este 21.30 órakor Timisoarára induló motoros menetrendje megváltozott. A motoros, hogy a bradi csatlakozást bevárja, július 1-étől kezdődően csak 22.30 órakor indul Aradról és 23.44 órakor érkezik meg Timisoarára.

ROOSEWELT ELNÖK FIA MEGESKÜDÖTT AMERIKA LEGGAZDAGABB ÖRÖKÖSNŐJÉVEL. Newyorkból jelentik: Szerdán tartotta esküvőjét Roosevelt elnök fia Amerika leggazdagabb örökösével, Ethel Duponttal. A vőlegény atyja, Roosevelt és a menyasszony apja, Dupont legádázabb ellenfelek és gyermekeik esküvőjét sem akarták megjelenni. Végül mégis sikerült őket megbéki-teni és mindketten megjelentek a fiatalok esküvőjén.

Lehűt és frissít a „Diana”-szoborrel való enyhe ledörzsölés

SPORTHIREK

A Középeurópai Kupa II. fordulóját vasárnap bonyolítják le. A részletes műsor a következő: Budapesten: Ferencváros—Vienna, bíró Scarpi (olasz). Bécsben: Szombaton: Austria—Ujpest, bíró Pfützner (csehszlovák). Vasárnap: Admira—Genova, bíró Klug (magyar), Rómában: Lazio—Grashoppers, bíró Miess (osztrák).

Minden idők legjobb női világrekordja. Amszterdamból jelentik: Zaandykban az új uszó medence felavatásának versenyén Waalberg Zsófia 2 p. 58 mp-t uszva megjavította saját 3 p. 00.2 mp-es világrekordját a 200 méteres hólgy melluszásban. Waalberg teljesítménye minden idők egyik legjobb hólgy világrekordja!

Középdöntőt játszanak már Wimbledonban. Wimbledonból jelentik: Az elődöntők néhány nagy küzdelmet eredményeztek: Cramm német—Crawford ausztrál 6:3, 8:6, 3:6, 2:6, 6:2. Parker amerikai—Henkel német 6:3, 7:5, 4:6, 4:6, 6:2. Austin angol—Grant amerikai 6:1, 7:5, 6:4. Bugde amerikai—Mc Grant ausztrál 6:3, 6:3, 6:4. A középdöntőben: Budge—Parker és Cramm—Austin.

Az angliai Dartfordban gyermekszépségversenyt rendeztek, az első díjat a képünkön látható fiatal anya két gyermekével nyerte el.

* Számos női bajnál végtelen nagy megkönnyebbulést szerez reggel, éhgyomorral félpohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvíz azáltal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhigítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül pedig az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

SULYOS SZERENCSETLENSÉGEKET OKOZOTT A FELHŐSZAKADÁS. Satu-Mare. Saj. tud. Jelenítettük, hogy kedden délután öt óra után felhőszakadás vonult végig Satu-Mare felett s a víz elhorította az alacsonyabb fekvésű utcákat. A villám a szomszédos Soconzel községben belecsapott Pop Illés földműves csűrjébe s azt felgyújtotta. A lángok úgy az épületet, mint a benne található szénát és gazdasági felszereléseket elhamvasztotta. A kár, mivel az épület nem volt biztosítva, nem térül meg. Este 9 órakor megismétlődött a vihar, amely Uszka Sándor 13 éves inasgőzét az utcán érte utól. A kistfiu futva igyekezett hazafelé, a sikos járdán megcsuszott és eltörte a bal lábát. A mentők kórházba szállították, ahol ápolás alá vették.

BEKULDOTT HIREK

MEGHATÓ JUBILEUMI ÜNNEPÉSG zajlott le a napokban. Id. Brassovan Ferenc honoldi lakos ünnepelte egyházzogndnokká való megválasztásának 50 esztendő jubileumát. Becsülettel és teljes odaadással szolgálta 50 éven keresztül egyházát és példaadó munkásságáért Vorbuchner Adolf transylvániai püspök sajátkezü aláírásával ellátott fényképét és szeretetteljes áldását küldte az ünnepeltnek. A főpásztor fényképét Szabó Miklós plébános nyújtotta át id. Brassovan Ferencnek és szép beszédben méltatta az egyházzogndnok buzgó és értékes munkásságát. Brassovan Ferenc meghatódtan mondott köszönetet a szép elismerésért.

Tanítógyűlés Călugăreniben. A Bekecs alján csendesen és békésen meghuzódó Călugăreni Mikháza községben tartotta a napokban a kerületi tanítószög évi közgyűlését. A gotha Andre esperes-tanfelügyelő és Lukácsy István tanító, egyesületi elnök, körültekintően gondoskodtak arról, hogy a megjelentek jól érezzék magukat a vendéglátó községben. A közgyűlés elnöki megnyitóját A gotha Andre esperes-tanfelügyelő tartotta, megemlékezve egyházmegyéjétől távollévő és gyengélkedő Főpásztorról, helyetteséről és a közgyűlést megjelenésével kitüntető János Béla apátról. A kerületi tanítószög egyesületi énekkara a Domokos P. Pétert helyettesítő Ambrus Péter karnagy vezetésével szép énekszámokkal szerezte fel. Antal János tróttai plébános az alkoholizmusról tartott lélekbarokoló előadást. Kovács Ilona és Szabó György énekkettőse humoros tartalmával és ügyes előadással hatáson frissítette föl a résztvevők hangulatát; Schmiéd László ihodi plébános az „Erdélyi irodalomról” tartott magas színvonalú előadást, melyhez érdemlegesen szözlött hozzá Kornhoffer Vilmos a transylvániai egyházmegyei tanács képviselője.

A hunedoari református egyházmegye rendkívüli közgyűlése Hategen. Deva. Saját tud. A hunedoari református egyházmegye szerdán délelőtt tíz órai kezdettel dr Apáthy Árpád főzogndnok és Baczó Lajos esperes elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott a hategi református templomban. A közgyűlés az egyházmegyébe bekebelezte Beis Béla és Benedek Vilmos lelkészeket, akikhez az esperes megleghangu üdvözítő beszédet intézett. Elismeréssel jelentette az esperes a közgyűlésnek, hogy Horváth Jenő aninostai lelkész a debreceni theológián a theológiai tudományokból doktorrá avatták. A közgyűlés melegen ünnepelte a doktorráavatott lelkészt. Ezután a megüresedett egyházmegyei tisztségekért jettették meg a választást, amelynek eredménye a következő: Lelkészi aljegyző: Szabó Andre, világi aljegyző: Magyary Albert. Számvevő: Fekete János, pénztárnok és levéltárnok: Csulák Ferenc, tanügyi előadó: Nagy Gyula, belmissziói előadó: dr Horváth Jenő, nyugdíjbizottsági tag: Spörl Rezső, ügyész: dr Martonosy György, műszaki előadó: Szabó László. Megválasztották a lelkészi és világi tanácsosokat és tanácsbírákat is. Egyházköri lelkészi képviselőkké Csulák Ferencet és Fekete Jánost, világi egyházkerületi képviselőkké Fekete Károlyt és gróf Kendeffy Elekot választották meg. A közgyűlést megelőző napon vallásos estély volt a templomban, amelyen dr Horváth Jenő aninoszai lelkész imádkozott és hirdette igét, Erce Miklós devai segédlelkész „Krisztus király” címen tartott értékes előadást. A hategi vegyeskar Magyary Albert tanító-karmester vezényletével szép énekszámokat adott elő. Dr Kiss György, Fűr Ilus és Gálffy Eszter vereket szavaltak, majd Szenté Jolán, Vargha Gyuláné énekszámát következett, Horváth József hegedű és Csulák Károlyné orgonakiséréte mellett. A szép, vallásos estélyt gyülekezeti ének fejezte be.

Egyik „remete-művészünk” bemutatkozása

— Kollár Gusztáv képzőművész —

Transsylvaniai képzőművészetünk szervezettensége rovására írhatjuk azt is, hogy tulajdonképpen most van alkalom bővebben beszélni országárszünk egyik letehetősebb és legkiforrottabb akvarellistájáról: Kollár Gusztávról. Nincs művészeti folyóiratunk, amelyben tehetségeinket rendszeresen bemutatathatnók. Nincs megszervezve a művészek között az állandó kapcsolat fenntartása. Valóban „remete-művészek” az itteni művészek, ahogy Vásárhelyi Z. Emil őket olyan találon jellemezte. Egy ilyen remete-művész mutatkozott be hosszúságos elvonultság után a Braşovban egybegyűlt nagygyűlési résztvevők előtt. Csak braşovi vonatkozású képeit állította ki, egy később megrendezendő kiállításra hagyva azokat a képeit, melyeket idegen országok és tájak festői részleteiről alkotott. A jelenben bemutatott 70 darab kép is Kollár Gusztáv egész művészetét meglepő nagyságban, és megragadó bensőségekkel tárja elénk. Jóllehet ő akkor volt fiatal, amikor az akadémizmus pányvát festőink vagy magukon hordották, vagy kevés esetben lerázni próbálták, ma mindebből a törekvésből semmi sincsen művészetében, mert Kollár Gusztáv talán egyedüli az ő nemzedékéből aki túl van azon. A természetet festi, mert mint minden nagy művészeknek, neki is az a meggyőződése, hogy a művészet ebben az ősforrásban találja meg legjobban az újjászületés egyszerűségét és az alkotás módjának legszélesebb átfogójú skáláját. Egy hosszú élet nagy tapasztalatai, élményei és az akvarelltechnika-ban elért eredményei tükröződnek vissza ezekben a képekben. Kollár Gusztáv képeit szemlélve, klasszikus példáját látjuk annak, hogy a kép mennyire művészi lehet, ha a festő tudja már, mit nem kell a képen ábrázolni, jóllehet a téma anyagában benne van. Egyszerűség és az egyéni látásmód nem anarchikus érvényesítése, hanem az élménynek egy mélyen érző lelken való átészérése: ez Kollár Gusztáv művészetének. Kétségtelenül akkor alkot a legszebben és legművésziesebben, amikor a természetet festi. Sajnáljuk, hogy olyan hosszú ideig maradt ismeretlenül a nagy közönség előtt. Reméljük, azonban, hogy még a nyár folyamán megjelenő kollektív kiállítását és akkor annak ismeretetésére visszatérve, részletesen fogjuk Erdély leghivatottabb művészetét ismertetni.

HESZKE BÉLA.

Felvételt hirdet az Irgalmasrend

A romániai betegápoló Irgalmasrend felhívással fordul azon ifjakhoz, akik hajlandóságot éreznek magukban a szerzetesi életre és a betegápolással kapcsolatos munkára. A rendbe csak azok vétetnek fel, akik a 18-ik életévüket betöltötték, az állam nyelvért bírják és legalább 4 középiskolai végzettségük van. Erettségi bizonyítvánnyal folyamodók előnyben részesülnek.

A rendbe lépni szándékozók sajtóközvetlen megírt kérvényüket a következő okmányokkal szereljék fel:

1. Keresztlevél és születési bizonyítvány.
2. Állampolgársági bizonyítvány.
3. Bérnyomtatási bizonyítvány.
4. Orvosi bizonyítvány.
5. Az illetékes plébános vagy hittanár ajánló levele zárt borítékban.
6. Erkölcsei bizonyítvány a világi hatóságtól.
7. Szülői beleegyezés és a szülők részéről kijelentése annak, hogy a rendbe lépő fiuktól a jövőben semmi néven nevezendő anyagi támogatást nem várnak.
8. Iskolai bizonyítvány.
9. Egy bizonylat arról, hogy a katonai előképzés (premilítar) kötelezettségének eleget tett.

Az így felszerelt kérvények folyó évi aug. hó 15-ig a romániai Irgalmasrend tartományi főnöksége címére, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 27. küldendők.

Kelt Oradea, 1937 június hó 20.

A tartományfőnökség.

Japán tiltakozik az Amor-folyó két szigetének orosz lefoglalása ellen

Százharmincegy halálraítélt a távolkeleti szovjetvidékeken

Moszkvából jelentik: Sigemicu japán nagykövet kihallgatáson jelentkezett Litvinovnál és átnyújtotta a japán kormány demarsát, amelyben tiltakozik az Amur folyó két szigetének orosz megszállása ellen. A japánok régi térképekkel bizonyítják, hogy a szigetek Mandzsuriához tartoznak. A kihallgatás folyamán megállapodtak abban, hogy a kérdés rendezéséig

kerülni fognak minden összekoccanást.

Párizsból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a távolkeleti bíróság 37 vasutas kémkedési és termelésgátló bűncselekményeiben hárthatott ítéletet. Mind a 37-et halálra ítélte. Ezzel a távolkeleten halálraítéltek száma 131-re emelkedett.

Felhőkarcoló a „Varázsfuvola” bölcsője helyén

Jubilál az Oriáskerék. Négy-százéves a spanyol lovaglőiskola

Bécs, június hó.

A gazdasági helyzet javulása folytán a kormány és a város investíciós politikával arra törekszik, hogy fellendítsék a bécsi építkezést. Tényleg sikerült az állam és a város nagy és olcsó építési költségeivel és hozzájárulásával az építkezést megélelteni. Amíg a régi szocialista városi vezetés a külső kerületekben, a még üresen álló telkeken építette, addig a mostani építkezések a város belső területén folynak és főleg azok a régi épületek esnek a csákány áldozatául, amelyek a modern forgalmi utak akadályai.

Az egyik leghatalmasabb régi épülettömb, az úgynevezett Preihaus, amely egy egész kis városrészt foglalt magában, most tűnik el véglegesen. Már a modern paloták és felhőkarcolók egész sora áll a meghosszabbított Operngasse-ban, amely ezt a hatalmas területet átszeli. Ebben a Freihausban volt az a színház, amelyben többek között Mozart „Varázsfuvoláját” is bemutatták.

Azon a helyen, ahol a Theater der Wieden (vagy ahogy röviden hívták, a Freihaustheater) állott, már majdnem teljesen kész van az Operngasse 21-es számú nagy modern bérpalota. 1791 őszén Schikaneder igazgatósága alatt Mozart maga vezényelte a „Varázsfuvola” első három előadását a régi színházban, amelyet 1801 június 13-án zártak végleg be. Másnap nyílt meg a Freihaustheater helyett épített Theater an der Wien, amely ma is fennáll.

A Freihaustheater sorsát sok más régi, érdekes bécsi épület osztja most.

A régi bécsi emlékek között érdekes jubileumra készül a bécsiek szórakozóhelye, a híres Prater. Július 3-án fogja negyvenéves fennállását megünnepelni az Oriáskerék — Riesenrad, — amely a Szent István-templom tornya mellett egyik jellegzetes látványossága a régi császárvárosnak. Ez az oriáskerék tényleg szoros kapcsolatban van Ausztria utolsó nagy császárával, Ferenc Józseffel. Az ő ötvenéves uralkodói jubileumára akartak Bécsben valami rendkívüli emléket emelni és ebből a célból épült meg az Oriáskerék, amelyet egy angol: Basset, háromnegyedmillió korona költséggel saját zsebéből építtetett.

1896 novemberében kezdtek el az építkezést és 1897 július 3-án adták át ünnepélyesen a forgalomnak. Basset, aki berelt telken építette az Oriáskereket, később teljesen elszegényedett és 1907-ben halt meg Londonban, miután ott VII. Eduárd öt az angol tengerészet terén kifejtett érdemes munkájáért legfelsőbb kitüntetésben részesítette.

Az Oriáskerék nemcsak a bécsi népnek, ha-

nem az uralkodói családnak is kedvelt szórakozása volt. Még most is mesélik, hogy többek között Ferenc Ferdinánd trónörökös is nagyon szerette az Oriáskeréket időzni, amikor is teljesen fejestelenül veyült el a bécsi közönség között. Nemrégiben komolyan szó volt arról, hogy az Oriáskereket le fogják bontani, mert nem hoz annyit, mint amennyibe üzemben tartása kerül, de a lebontási költségek oly nagyok lennének, hogy nincs tőke erre a célra. Ezenkívül az emlékműbizottság sem adott engedélyt a történelmi nevezetességű alkotmány lebontásához.

*

Egy másik érdekes jubileum is lesz most Bécsben: a spanyol lovaglőiskola ünnepli négy-százéves fennállását. A bécsi lovaglőiskolát VI. Károly császár alatt építette Bécs zseniális barokk építőmestere, Fischer von Erlach. A spanyol lovaglőiskola fehér lipicai paripái ebben a ragyogó történelmi keretben mutatják be tánctudásukat. Ezek az előadások ma is az idegenek nagy tömegeit vonzzák Bécsbe és az egész világon híresek. A spanyol lovaglőiskola különben a kevés aktív állami üzem sorába tartozik.

p. p.

Egyháziaknak, művelt világiaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkesztői: Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal

I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbély István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loschert Kázmér:

Egyházatyák kora

Legnagyobb és legszebb vállalkozása az idegen könyvpiacnak: Mindenkinek ismernie kell — az egész világ más színeiben tűnik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Válságokon, már-már győzni látszó eretnek ségken át: a diadal felé! Ez a most megjelenő két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára füzve 1500 lei, kötve 2000 lei és portó. Megrendelhető havi 150, (a részletek) havi 200 lei részletre.

Megrendelhető:

a „Magyar Lapok” könyvosztályánál.

KÖZGAZDASÁG

Kötelesek kifüggeszteni az árakat azok is, akik csak mellékesen foglalkoznak elsőrendű élelmicikkek eladásával

Minden vendéglő étlapjain külön színnel írva kell feltüntetni a maximált áru árakat

Bucuresti. Saját tud. Az elsőrendű fontosságú cikkek olcsóbbítására kiküldött miniszterközi bizottság tegnapi ülésén elhatározta, hogy azok a kereskedők, amelyek bár csak mellékesen foglalkoznak elsőrendű élelmicikkek eladásával, kötelesek az árakat kifüggeszteni.

Ezenkívül minden vendéglő étlapján külön színnel írva, tüntesse fel a maximált áru árakat, a következők szerint: Elsőosztályú vendéglők: leves 12 lei, főzelék marhahús, vagy borjúhús feltétellel 20 lei, borjú vagy marhasült kőrítéssel 24 lei, ugyanezek a másodosztályú ét-

teremben 6, 12, 16 lei, harmadosztályú étteremben pedig 5, 8, 12 lei.

AZ ORADEAI VÁROSI TANÁCS FELÍRATBAN KÉRI AZ ÉLESZTÓÁRAK CSÖKKENTÉSÉT.

Oradea. Saját tud. A drágaság letörésére megindított mozgalom új fejezeteképpen a városi tanács a lakosság nevében fíratot intézett Pop Valér kereskedelmi és iparügyi miniszterhez az élesztő árának csökkentése érdekében. Az oradeai pékek ugyanis hajlandók volnának csökkenteni a kenyérrárat, ha az élesztőkartell a mostani 92 leies élesztőárakat is csökkentené.

A Bihormegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése

(Oradea.) Hétfőn folyó hó 28-án tartotta a Bihormegyei Gazdasági Egyesület szokásos negyedévi közgyűlését Markovits Kálmán egyesületi elnök elnöklése alatt. A közgyűlés az egyet folyó ügyek tárgyalása után rátért a közgyűlés legfontosabb tárgyára, a mezőgazdasági beszerző és értékesítő részvénytársaság felállításának kérdésére. Markovits Kálmán ismertette az ügy jelenlegi állását, válaszolt az EGE álláspontját ebben a kérdésben, amely szerint ez az értékesítő részvénytársaság hivatva lenne a gazdák terményeinek értékesítésére és szükségleteinek beszerzésére. Az intézmény részvénytársasági alapon állna ugyan, de alapjában véve célja aitrusztikus munka kifejtése. Nem magas jövedelem elérése a célja, hanem az, hogy a gazdák terményeikért a lehető legmagasabb árat érjék el, lehetőleg a közvetítő kereskedelem kizárásával, másrészt pedig mintegy ösztönzőül szolgáljon arra; illetve rákényszerítene a kereskedelmet arra, hogy az a gazdáknak mindenkor a lehető legmagasabb árat legyen kénytelen megadni. Nehogy olyan esetek forduljanak elő, mint jelenleg a gyapju értékesítésénél, ahol a merino gyapju ára 90 leiben van megállapítva, a kereskedelem azonban egyhangúan csak 80 leit hajlandó érte megadni, ellenben az eladó gazdákat kényszeríti arra, hogy 90 leies árról állítsák ki a nyugtákat.

Gazdaköri közgyűlés Diosigon

(Oradea.) Vasárnap tartotta a diosigi Gazdakör szokásos közgyűlését, amelyen a kör vezetőségén kívül mintegy 60 gazda vett részt. Jelen voltak az EGE megbízásából ezen a közgyűlésen Koppány Rezső, az EGE bihori és Bikfalvy Ferenc satumarei főtájtárok. A közgyűlés néhány kisebb, a községi gazdákat érdeklő dolgon kívül főként két kérdéssel foglalkozott. Az egyik a gabona összehordására vonatkozott, amelyben egyesek azt kifogásolták, hogy szokás szerint ezidén ismét 7-8000 kereszt gabonát akarnak a gépes gazdák egy-egy helyre összehordatni, ami természetesen fokozza a tüzvészélyt.

A másik és legfontosabb tárgya a közgyűlésnek a Gazdasági Egyesület mellett felállítandó a mezőgazdaság céljait szolgáló beszerző és értékesítő szerv felállítására vonatkozott. Ebben a tárgyban Koppány Rezső főtájtár tájékoztatta a Gazdakör tagjait arról a munkáról, amelyet dr Szász Pál EGE elnök legutóbbi körutja alkalmával végzett. Ismertette a gazdákkal az elnökség azon elhatározását, hogy ezt a értékesítő szervet az EGE vezetősége a lehető legrövidebb határidőn belül létre akarja hozni. A diosigi gazdák, akik ezirányban már többször is kérelemmel fordultak az EGE vezetőségéhez, örömmel fogadták az elnökségnek ezen elhatározását, mert egyedül ez uton látják elérhetőnek azt, hogy a közvetítő kereskedelem tulkajásaitól megszabaduljanak.

Terméskilátások

Bucurestiből jelentik: Brancovici tanár, a gabonaexportőrök országos szövetségének elnöke az ideai terméskilátásról a következő kijelentéseket tette:

— Egy előre még pozitív adataink a termésre vonatkozólag nincsenek, de az eddigi értékelésünk szerint

a búzában a termés eléggé kielégítő. Szakkörök azt hiszik, hogy az idén az exportálható búzafeltesleg 70.000 vagon körül lesz. A termés általában jó.

Az őszi rozsvetés eléggé kedvező eredményt mutat, sajnos, nálunk aránylag kevés őszi rozst vetnek és áttértek a tavaszi rozsvetésre, mely viszont nagyon gyenge terméseredményt adott. Meg kell állapítanunk, hogy a Banatot és Ardeált kivéve, az őszi vetésekre a mezőgazdák nem fektetnek nagy súlyt és ha őszi gabonát vetnek is, felületesen készítik elő a talajt, úgyhogy a terméseredmény természetesen gyenge.

A tavaszi rozsvetés erősen az állag alatt van, a zabtermés kimondottan rossz. A tengerpartokon nagyon sokat javítottak az utolsó napok esői.

Végleges becslést nem lehet mondani, mert még sok esőre van szükség, hogy a tengeri kifejlődjék.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Keresek

lehetőleg a központban 1 vagy 2 szobás lakást, mellékhelyiségekkel. — Cimeket: „Pontos fizető, gyermektelen” jellegre a kiadóba kérek.

Üdvari butorozott szoba
kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 27.

Kiadó

tiszta egyszoba konyhas lakás, mellékhelyiségekkel aug. 1-től. Oradea, Str. Mihail Sorbul 23. szám.

Kiadó

uri családnál a központban különbejáratu, elegánsan butorozott utcai szoba. Oradea, Str. Bratianu 21.

Kiadó

egy és kétszobás lakás. Oradea, Str. Codrilor 11. Strand mellett.

Alkalmazás

Portásfiának

14-16 éves jómódú, középiskolát járt fiút, 800 lei fizetéssel és ruházattal keres „Parkszálló”. Oradea.

Mindenes főzőnő

10 éves bizonyítvánnyal július elsejére állást keres. Erdeklődni: Str. Nicolae Zsiga 45., házmesternél.

LAPARUSITÓK

magas jutalékkal felvételnek. Jelentkezni a kiadóban.

Adás-vétel

2 darab

jókarban levő gyermek vaságy eladó. Antal, Oradea, Strada Aurel Vlaicu 35. szám.

Jókarban

levő szabó vasalót és szénkályhát veszek. Simay, Oradea, Strada Alexandri 44.

Három

lóerős villanymotort és 3 méter transmisiót állványokkal megvételre keresek. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor 31. Telefon 7-60.

Eladó

egy jó karban levő fehér gyermekocsi. Oradea, Str. Consanziana 16. szám.

10 éves leányka részére
rózsaszín tüll balett ruha és egy fehér tüll Pierette ruha eladó. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 19. Chaura.

Különféle

Biztosan megszabadul
a sváb és ruszli bogartól, ha „Neotox” irtószert használ. Még ma próbálja ki. Kapható Oradeán: Ajtay gyógyszerárban, Str. Vlahuta 46. szám.

Szines és finom
fehérnemű himzést vállalok. Szabó J. Oradea, Gheorghe Lazar-u. 5.

1 kgr. kajszinbarack
fáról frissen szedve, 12 lei. Oradea, Take J. nescu 24. szám.

Kedvezményes I. osztályú fürdőjegyek az Episcopesti fürdőbe, kiadóhivatalunkban kaphatók

Mussolini a római fasiszta kiállításon megtekintette a gyermekjátékoszteret is. Képünk akkor készült, amikor a Duce a körhintán szórakozó gyermekeket szemlélte.